

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Erzsébet-körút 13. sz.**
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: **vasárnap és csütörtökön.**

Hivatalos korteskedés.

A bácstóvárosi kerületben igazán a Vojnits-rendszernek megfelelő címussal és kihívó fesztelenséggel folyik a hivatalos korteskedés és hatalmi presszió.

Maga a vármegye félhivatalos lapja dicsekszik vele, hogy a mungó jelölt, Evetovits János népbolondító ígéreteinek „a vármegye színe-java adott súlyt;” ami magyarul mondva annyit jelent, hogy amikor Evetovits a palánkaiaknak téli kikötőt, s a kerület többi községeinek hasonló jókat ígért, cserében a voksokért, akkor a jelenlévő főispán, alispán, főszolgabíró és egyéb vármegyei hatalmasságok biztatólag bólintottak, mint ha mondták volna a választóknak: „Igen, igen, az ígért teljesítését mi biztosítjuk, csak szavazzatok Evetovitsra.” Ez bizonyára a vesztegetésnek és lélekvásárlásnak egyik szelidebb és fűfűngosabb fajtája, amelynek még az az előnye is

meg van, hogy az ígéretekkel korteskedő hivatalos személyek ellen még törvényes megtorlással sem lehet élni; mert egyszerűen letagadnák, hogy az ő viseikedésüknek az lett volna a tendenciája, amit abban mi látunk, és amit abból a választók kiolvasnak.

A hivatalos hatalom latbavetésének élő tanubizonyosága, hogy a mungó jelöltet kortesútjában Vojnits főispán, Scultéty alispán, Zsigmond János főszolgabíró kísérik és már jelenlétükkel preszcionálják a félénkebb vagy valami érdek által befolyásolt választókat. S hogy milyen fesztelennül megy az állásuknál és hivatásuknál fogva pártatlanságra és a kortesmozgalmaktól való távolmaradásra kötelezett hivatalos személyek nyilvános korteskedése, azt szembeszökően bizonyítja az a tény, hogy — amint a vármegye félhivatalos lapja maga is beismeri — a választási elnök, Marton István volt az első, aki Palánkán, közvetlenül Evetovits programbe-

széde után, a palánkai kaszinóban, dicsőítő kortesbeszédet mondott Evetovits mellett. Elképzelhető már most, hogy az a választási elnök, aki ilyen nyíltan kimutatja a foga fehérét, az augusztus 17-én végbemenő képviselőválasztásnál milyen részrehajló és pártos magatartást fog tanúsítani.

A hivatalos hatalom és a pártkassza varázserejében bízva, már is győzelmet hirdetnek a mungók; akiknek az is nagy örömet okoz, hogy az egyesült ellenzék jelöltje, Adamovits István, újszólván közvetlenül a 12.-ik óra előtt, vasárnap visszalépett a jelöltségtől, s az ellenzék kissé elkésve léptette föl a jeles tulajdonságokkal ékeskedő és lelkes hazafiságáról ismert Hadzsi Koszta úvidéki ügyvédet, a szerb radikális párt egyik kitűnőségét.

Mi azonban úgy véljük, hogy a mungó urak ezúttal alighanem makkal álmodnak, mert — amint nekünk a kerületből írják — a bácstóvárosi kerü-

TÁRCA.

Báró Gromon Dezső.

III.

(Folytatás.)

Csakhamar elkövetkezett a városi tisztújítás. Huszonöt csörgős szánkon vonultak föl a városi bizottsági tagok Hoffmann Mihály volt 1848/49. választmányi elnökhöz, aki emiatt később Kufstein várában évekig nehéz rabláncon élt — és felajánlották neki a városi polgármesteri állást, Gromon Dezsőnél a főispánnál tartott nagy konferenciából kifolyólag. Hoffmann Mihály a jelöltséget elfogadta és nagy többséggel meg is lett választva Zombor város polgármesterévé. Ugyanekkor Csihás Benőt — a későbbi polgármestert, — választották meg városi főügyésznek, akire ifj. báró Rudics József hívta föl Gromon Dezső figyel-

mét, kit később anyira megszeretett, hogy Gromon kedvencévé vált.

Igy Gromon Dezső beavatkozásával és Hoffmann Mihály polgármesterségével új és szebb jövő perspektívája nyílt meg Zombor közigazgatásában és minden téren való fejlődésében. Hoffmann Mihály puritán jellemű, a mogorvaságig egykedvű, de munkás és igazságos polgármester volt. Őt senki sem látta a főispáni előszobában antichambrirozni. Önállóan intézkedett s Gromon annyira megbízott Hoffmannban, hogy sohasem látta szükségesnek a városi ügyekbe való beavatkozást. A későbbi polgármesterekkel ellentétben, gyűlölte a külsőségeket utálta a parádézást. Egy alkalommal hivatalos ügyben Budapesten járt s mivel a hajó olcsóbbra került nehogy a városnak nagy számlát okozzon, hajón jött haza Bezdánig. Gruber Vince alkapitány intézkedésére városi hintó ment eléje, a kocsi mellett dolmányos huszár csákovával és karddal. Mikor a polgármester felakar ülni a hintóra, és meg-

pillantja a huszárt, dühbe gurult és kérde mi a fenének jött ki maskarának eléje? Csak úgy engedte a bakra, hogy a huszárnak le kellett vetni a dolmányt meg a zsinoros lajbit, egy ingbe ült a kocsin, a nadrágját meg pokróccal kellett körülcsvarnia, hogy ne lássák. De így még nagyobb maskarával jött a városba, mert mindenki nagyot nevetett aki látta a polgármester kocsiján a bakon a huszárt egy ingre vetkőzve — forgós csákovával a fején! Aztán midőn a Dunához eléje siető nejt és leányát megpillantotta, s azok a viszontlátás öröm percében akarták üdvözölni, így fakadt ki: mi hozott bemeteket ide — hát már az ember békességgel haza se érkezhett! Így gondolkozott akkor is, mikor Gromon megvált a főispáni állástól — nem tartotta szükségesnek az elbúcsúzást jó akarójától — mondván: az ember a tettében megtalálja a maga elismerését és lelkiismeretének megnyugvásában jutalmát; — hogy mások arról miképp vélekednek; — azzal a kutya se törődjön.

125-5-1

A HUNGÁRIA

Általános Biztosító Részvény-Társaság
Budapest, VI., Károly-körút 2. sz., Kossuth Lajos-u. sarkán.

Részvénytőke:

6,000.000 korona.

Elnök: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatósági kiküldött: Báró Fejérvári Imre.
Választmányi tag: Báró Vojnits Sándor. :: Kartellen kívül! ::
Vezérügynökség: a Szabadkavidéki Takarékpénztár és Kereskedelmi Részv. Társ. palotájában Szabadkán, Kossuth-utca.
Kerületi főügynökség: a Bácsbodrog vármegyei Gazd. Egyesület palotájában Bajai-út, Delia Benő-fele gépzület helyiségében.

Tűz-, baleset-, szavatossági, élet- és népbiztosítás, betörés-, jég-, üveg- és állatbiztosítás.

— Olcsó díjak! —

— Modern feltételek! —

letben olyan erős a hazafias ellenzéki aramlat, hogy a mungó jelölt, Evetovits János bukása — dacára a hivatalos presszióknak, erőszakoskodásnak és lélekvásárlásnak — egészen valószínűnek látszik.

A vármegye félhivatalos lapjának észjárása szerint, ha Evetovits győzne, azt hódításnak kellene tekinteni. Hát mi elhisszük, hogy a zentai csúfos kudarc után csakugyan hódításra vágnak Vojnits úrék. Hanem, hogy hódításnak vegyék azt, ha a mungó Evetovits megkapná a munkapárti korifeus Gromon Dezső kerületét, ahhoz már igazán meggabalyodott mungó agyvelő kell.

Hódítás lesz igenis az, ha Hadzsi Koszta kapja meg a mandátumot, amit igazán őszinte szívvel kívánunk és reménylünk is.

A bácsmezei irodalmi társaság válsága.

A régen stagnáló Bácsbodrog Vármegyei Irodalmi Társaság tagjai közül néhány törtető akarnok, akinek nagyobb az ambíciója és az önteltsége, mint a tehetsége és írói hivatottsága — csúfos válságba akarja sodorni az irodalmi társaságot.

A punctum saliens a „csúfos“ jelzőn fekszik; mert hogyha egyszerűen olyan mozgalmról lenne szó, mely az életképtelennek bizonyult irodalmi társaság csöndes fölhasználását célozná, egyetlen szavunk se volna ellene; miután az olyan irodalmi társaság, amely évek során át abszolúte nem dolgozik, csakugyan nem arrogálhat magának létjogosultságot.

De itt éppen nem a fölhasználásról van szó, hanem újjászervezésről, rekonstrukcióról beszél-

nek a jó urak és pedig azzal a titkos hátsógondolattal, hogy ők kapják meg a társaság élén a nobile officiumokat.

Igenis, itt van a bibi. Egy pár ember szeretne vezető pozícióba jutni, s hogy ezt elérhessék, irodalmi analiabetáknak nevezik a saját tagtársaikat és kígyót-békát kiáltanak a mostani vezetőségre. Az érdemekben megöszült jó öreg Vértesi Károly elnök ellen visszataszító hajsztát folytatnak a szabadkai *Bácskai Hírlap* és még egypár lap hasábjain; s minden jó érzésű és disztinált izlésű ember méltó megbotránkozására igazságtalan és beszédközen tendenciózus támadásaikkal visszavonulásra akarják kényszeríteni e tiszteletreméltó veteránt, hogy aztán valamelyikük a helyét foglalja el, a többi tisztségen pedig majd megosztóznak. Ide vezethető vissza az a feltűnő handabandázás is, melyet némely urak Vértesi zombori díszpolgársága ellen véghez visznek.

Az irodalmi társaság vezetősége ellen irányuló rekrimináció feltétlenül igazságtalan; mert igaz ugyan, hogy a társaság évek óta lethargiában van; de arról a vezetőség csakugyan nem tehet, hogy a tagok abszolúte semmi irodalmi munkásságot sem fejtenek ki. Csak nem kívánják talán, hogy az élemedett korú elnök írjon irodalmi műveket a dologtalan tagok helyett?

A tétlenségnek különben nem annyira az indolencia az oka, mint inkább az hogy; „sokan vannak a választottak, de kevesen a hivatottak.“ Mi tűrés tagadás, a mostani bácskai írói generáció nem elég erős arra, hogy a kellő szinten föntarthasson egy számottevő irodalmi társaságot. Ha van is néhány ember, akiben megvan a tehetség és az írói kvalitás, az még nem képez olyan írói gárdiát, amely az irodalmi társaság életképességét és munkálkodásának folytonosságát biztosíthatja.

Tessék tehát nevével nevezni a gyermeket és ezen a címen indítványozni a csöndes föl-

oszlást. De a vezetőséget ok nélkül kárpálni és igazságtalanul személyeskedni — csunya dolog.

HIREK.

Kinevezés. A magyar királyi államvasútak Igazgatósága *Dr Donoszlovits Vilmos* pálya orvost, „17 évi buzgó és sikeres működésének elismerésül“, a magyar kir. államvasútak egészségügyi szolgálatának kötelekékébe *orvosi tanácsadóvá* kinevezte. Egyszersmind itt felemlítjük, hogy a vasúti Igazgatóság aug. hó 1-től fogva *Dr Donoszlovits Vilmost* az újjonnan rendszeresített orvosi vizsgálatokkal megbízta és hatáskörébe utalta a Zombor, Szabadka, Baja, Ujvidék, Erdődig terjedő vonalak összes személyzetének egészségügyi felvételi vizsgálatát.

A zombor—apatin—szondi vasút megnyitása. Mint a minap már jeleztük, a zombor—apatin—szondi helyi érdekű vasutat aug. 14-én, szerdán megnyitották. Az első vonat, mely a miniszteri kiküldötteket, a hatóságok képviselőit, az építő vállalat tisztviselőit és a meghívott vendégeket vitte magával, reggel 9 órakor indult el Zomborból és délben érkezett vissza. A bejárás után a miniszteri bizottság vezetője engedélyt adott arra, hogy a vasúton a forgalmat megindítsák. Déli egy órakor az Elefánt szállodában fényes ebéd volt, melyen a műtanrendőri bejárásban résztvevő hivatalos személyek és meghívott vendégek jelentek meg.

A bacsstóvárosi választás. Mint lapunk vezércikkében is el van mondva, az augusztus 17-én tartandó bacsstóvárosi képviselő választás dolgában váratlan fordulat következett be. Az egyesült ellenzék jelöltje, Adamovich István ugyanis vasárnap visszalépett, s ennek következtében az ellenzék *Dr. Hadzsi Koszta* ujvidéki ügyvédet léptette föl; aki most járja be a kerület községeit, s mindenütt lelkes fogadtatásban részesül.

A politika és pártérdekért mindent feláldozó Gromon Dezső az anyagi tönk szélére jutott, és anyagilag teljesen letörve hagyta el a főispáni széket, hogy más helyen és más irányban szolgálja Tisza Kálmán elveit.

IV.

1881-ben mentette föl a király a főispáni állásból igen elismerő királyi kéziratban, mely alkalommal a Szen István rend lovagkeresztjével tüntette ki. Gromon háztartását feloszlatta és Budapestre tette át lakását, hol politikai barátainak kedvence és a kormánypárti bácskai képviselők irányítója vezetője volt továbbra is.

Tisza Kálmán nem feledkezett meg az anyagi romlásig áldozatkész hívről; a következő évben már Pancsován találjuk, igen jól jövedelmező állásban, hova őt a kormány, mint a pancsova—kubini árvízmentesítő társulatnak és a csángó telepítő bizottságnak kormánybiztosát kiküldte. Ezen kettős, felelőségteljes tisztelet közmegelegedésre derekasan két évig viselte.

Általános, mondhatni országos feltűnést keltett, mikor 1884-ben báró Fejérvári Géza akkori honvédelmi miniszter mellé államtitkárnak kinevezték. Szaktudását kicsinyítették a katonai téren, pedig erre Gromon csakhamar rácsáfolt. Rövid időn belül, a magyar honvédség fejlesztése és magyar jellegének kidomborításáért nem egyszer erős és nehéz harcot kellett vívnia az orsztrák szakkörökkel és igaz az, hogy a véderő kérdésnek talán ez volt a leg-

szerencsésebb korszaka, midőn ő volt az államtitkár, mert akkor sokat és annyit ért el a honvédség fejlesztése érdekében, a mennyit csak el lehetett érni e nehéz és kényes ügyben — a magyarság szempontjából. Azon kevés államtitkárok közé tartozott, akik tíz évi jubileumjukat megünnepeleheték, mely alkalommal valószínűleg belső titkos tanácsos lett, mielőtt megkapta a II. osztályú vaskorona rendet.

A milleniumi kiállításon méltó feltűnést keltett a haditörténelmi csoport impozáns, szép, és fényes kiállítása, melynek rendezésénél Gromont illeti az oroszlanrész, melyért a Ferencz József rend nagykeresztjét kapta. Fejérvári Géza a bukásában követte — állásáról leköszönt, nyugalomba vonult megkapván a magyar bárói címet. De mivel megszokott nagyúri életmódjához a nyugdíj elegendő nem volt, a közmunkák tanácsánál juttattak neki sinekurát, míg nem a munkapárt ismét életre nem hívta és régi kerületében Bacsstóvároson két év előtt újból megválasztották képviselőnek.

Kegyeletet nem sért az, aki a megtörtént való tényeket úgy örökíti meg, mint ahogy azok valaki életében lefolytak. Gromon életében két epizód van, mely némi homályt vethetne derűs, szép életpályájára; de ott is megcsillan a nemes gondolkodás és úri tett, mely expialja a gavallért.

Az egyik eset az volt, midőn államtitkár korában Kasits miniszteri tanácsos és Schyttra között kitört leleplezések országos botrányt keltettek. Báró Fejérvári — de külö-

nösen Gromon erősen volt kompromitálva a dologban.

A honvédelmi minisztérium ezüst étszerkesztetének eltűnéséről suttogott a fáma és beavatottak tudni vélik, hogy Gromon úgy vágott elé a még nagyobb botránynak, hogy sajátjából fedezte a hiányt vagy hatvanezer koronát. Felesleges talán említeni is, hogy ez esetben is szép asszony volt a dolog igazi oka. Gromon még agg korában is osztotta és követte Anatole France elvét, kinek nézete szerint a gyönyör keresése az élet egyetlen célja: az értelem és érzéseink, a melyek istenek híján egyedüli bírják ebben, nem tudják más célját adni az életnek.

Barátaihoz az igazi, benső nemes érzéssel ragaszkodott. Midőn a Prandau vagyonból örökséghez jutott, s némileg ezzel rendbe jött vagyoni helyzete — a fővárosban az Üllői-úton palotát vett, ott több szobát berendezett barátai részére azon célból, hogy ha feljönnek Budapestre úgy ott nála családi otthonat találhassanak. Nagymérvű költségei ismét a tönk szélére juttatták s inkább az élettől óhajtott megválni, semmint lemondva nagy úri passzióról és gavallér életmódjáról, köznapiasan éljen az, aki a világot teljes életében csak szépnek, derűsnek és megelegedettnek látta. Egy meleg nyári napon reggel felkelt, borbélyja megberetváltta, teljes toilletbe öltözve megreggelizelt, leült és búcsúzó leveleket írt: Wekerlének, báró Fejérvárynak és gróf. Majláth püspöknek, melyekben tettének okát őszintén megírta, hogy évi negyvenezer korona nyugdíja és jövedelme

Református egyházi közgyűlés Zomborban. Mint értesülünk, az alsóbaranya—bács-szlavóniai református egyházmegye augusztus 20-án és következő napjain Zomborban, a Zarándok utcai ref. iskola épületében tartja idei közgyűlését, amelyen megjelenik az egyházmegye 38 anyaegyházának mintegy 80 képviselője. A közgyűlésen Szabó Péter esperes és Kozma László egyházmegyei gondnok elnökök.

A főgimnáziumi beiratások elhalasztása. Abból az alkalomból, hogy a szomszéd Csanádmegyében katonai nagygyakorlatok lesznek szeptember első felében, a közoktatási miniszter elrendelte, hogy a gyakorlatok szünetének környékén lévő középiskolákban, azok között a *zombori főgimnáziumban* is a beiratások az idén kivételesen szeptember 15-én kezdődjenek. E szerint a főgimnázium növendékei az idén a szokottnál két héttel hosszabb vakációt élveznek.

Eljegyzés. Karácson Gyula dr. mármaroszi kir. ügyész, Karácson Gyula nyugalm. alispán fia, ki Zomborban volt törvénytudó jegyző, majd Szabadkán kir. alügyész — eljegyezte Páll Ella urleányt, özv. Páll Jánosné urnő leányát.

A bika áldozata. Szondról jelenti tudósítónk, hogy a szerdáról csütörtökre menő éjjel a szondi erdőben, egy eszméletlen állapotban lévő, több sebből vérző ismeretlen emberre akadtak. Megállapították, hogy a község bikája támadta meg és szurkálta össze. A súlyosan sebesültet bevizitották a község házához, ahol orvosi kezelés alá került. Az orvos előbb reménytelennek találta a szerencsétlen ember állapotát; most már azonban nem tartja kizártnak a fölgyógyulását.

A sorozás Zomborban. Hivatalos hirdetmény szerint az 1912. évi fősorozás a Zombor városi sorozójárára nézve Zomborban a folyó évi augusztus hó 21-től augusztus hó 23-ig terjedő 3 nap alatt fog foganatosíttatni.

A vármegyei tanítószövetség közgyűlése. A Bácsbodrogmegyei Tanítószövetség 1912. évi augusztus hó 28-án délelőtt fél 10 órakor Szabadkán, a központi népiskolában *rendes közgyűlést* tart, tárgysorozata 10 tételt tartalmaz; egyebek között az elnöki és titkári állás betöltését is.

neki nem elég megélhetésre — no meg az öt folyton zaklató hitelezők csillapítására. Így pedig élni — nem érdemes. Vaszyr Kolos hercegprimásnak pedig egy táviratszöveget hagyott íróasztalán, melyben arra kéri az egyháznagyot, hogy mint öngyilkostól, ne vonják meg tőle a katolikus egyházi szertartást és a papi áldást. Kilenc milliméteres forgópisztolyai mellbe lőtte magát, de egy pillantással előbb inasának csengetelt, ki gazdáját a karosszékekben vérezve találta. A hetven éves, de még mindig erős szervezet kiállta a lövés okozta komplikációkat; s bár Gromon hetekig élet halál között lebegett, az orvosi tudomány legyőzte a halált. Országos részvételt kellett tragikus sorsa. A királyi kegy ezúttal sem hagyta el; gróf Zichy Aladár útján a király magánpénztárából rendezte Gromon anyagi helyzetét, kinek e tette anyagi romlásban rejtett, melyhez nemcsak előkelő életmódja, de politikai áldozatkészsége is juttatta.

Gromon e betegségét nem heverte ki teljesen, egészségét nem nyerte vissza. Genyves átrakodások és jobb lábán súlyos komplikációk jöttek létre, úgy hogy egyik consilarius orvosa a láb amputációját javalta. Ebbe semmi szín alatt sem egyezett bele, alig lehetett rávenni, hogy Dollinger tanár a lábat több helyen megnyissa a geny kibocsátására. Érezve vége közeledését, a klinikáról ahol feküdt, haza kívánczolt, ahová el is szállították, a váci-úti lakására. Itt, tiszta öntudat mellett 1912 július 25-én gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter, Zsigmond János palánkai

Az indus táncosnő titka. Budapesten, egyik előkelő nyári mulatóban minden este föllép Jun-Glini világhírű indus táncosnő. A közönség már alig várja a táncosnő számát, mely éjjeltájban jut érvényre. Különösen a nézőtér hölgyei szemlélik irigységgel a kitűnő művésznő csábos táncát, ennél azonban még jobban irigylik vakító fehérségű arcbőréit, melyről mindenféle legendák keringenek a közönség képzeletében. Egy grófnő megkérdezte a táncosnő impressárióját, hogy miféle kenőcsöt használ, mire az impressárió így felelt: Jun-Glim nem kenőcsöt használ, hanem minden reggel és este egy-egy csésze Diadal kávéval iszik, mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. Minden jobb fűszerkereskedőnél kapható.

Állatbetegségek a vármegyében. Hivatalos megállapítás szerint ez idő szerint a vármegye területén a következő állatbetegségek pusztítanak: *Lépfene:* Vaskút, Regőcze, Túrja, Dunabölkény, Dunagárdony, Bezdán, Ada, Zenta IV. ker. *Veszétség:* Ópalánka, Csurog, Kishegyes. *Takonykór:* Óverbász, Ujverbász, Küla, Óbecse, Péterréve, Palona, Kishegyes, Ada, Boldogasszonyfalva. *Juhhimlő:* Topolya. *Rühkór:* Mélykút, Bácskeresztúr, Ujverbász, Káty, Bácsfeketehely, Nemesmilitics, Zombor. *Sertésorbán:* Bogyán, Péterréve, Palánka, Kossuthfalva, Boróc. *Sertésvész:* Doroszló, Szond, Gara, Béreg, Bajmok, Tataháza, Mélykút, Bácsordas, Derye, Bogyán, Bács, Militics, Kiskér, Óverbász, Veprod, Cservenka, Palona, Dunabölkény, Titel, Dunagárdony, Ujsóv, Mohol, Nemesmilitics, Zenta I. ker. Ujvidék, Zombor.

Zombor szab. kir. város felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása szeptember hó 2., 3. és 4. napjain történik, mindenkor d. e. 9—12 óráig. Az alsó (I.) osztályba azok vehetők fel, akik a közép, vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikkerrel elvégezték. A felső osztály tanulói az iskolai év végén érettségi vizsgálatot tesznek, mely képesítés tekintetében a gimnázium, reál, vagy bármely felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatával egyenlő értékű; e szerint jogosít a katonai

lőszolgabíró és legmeghittebb régi, intim barátja Horváth Elek belügyi osztálytanácsos karjai között lehelte ki lelkét, miután Tomcsányi jézsuita páter ellátta az utolsó kenettel.

Az a részvét mely nemcsak városunkban, Bács megyében, de az egész országban halála fölött megnyilvánult, bizonyítéka volt annak, hogy mennyire szerették és tisztelték széles nagy körben Gromon Dezsőt. Anyja mellé, — ahová öhajította — temették a kerepesi temetőbe óriási részvét mellett. Három kocsi, roskadásig telve koszorúkkal, a szeretet jelével, a küldöttségek végnélküli sora a megbecsülés és tisztelet kifejezésével kísérték Gromon Dezsőt utolsó útjára.

A gondteljes, nehéz életet szerette minden szépségével, mert neki az élet gondtalan és könnyű volt. Öröme telt az életben és élvezte azt minden finomságával, mert érzéke volt a széphez és tudta használni annak minden bűbajos rejtelmét. Ábrányi mondta róla: korrekt, tapintatos, gyöngéd és mindenben a legideálisabb naivság vonásai szövik át jellemét s mert ezt látja benne mindenki, ezért politikai ellenfelei és a publikum előtt is a legrokonszenvesebb alakok egyike.

Báró Gromon Dezső elhunytával a régi magyar gavallér kiveszében lévő típusának egyik emlékezetes, amellet nagystílusú reprezentánsa távozott el a magyar közéletből. Bácska pedig egyik ritka nagy emberét és jóltevőjét siratja benne.

Dr. Donoszlovits Vilmos.

egy évi önkéntességre is. A helybeli tanulók tandíja évi 80 korona, a vidékieké 10 korona, melyel félévenként előre kell lefizetni. Ezenkívül minden tanulónak fizetni kell: felvételi díj címén 4 koronát, az országos tanári nyugdíjalpra 6 koronát, az ifjúsági könyvtárra 2 koronát és az évvégi értesítőre 1 koronát. Szegénysorsú, jó előmenetelű tanulók tandíjmentességben részesülnek és iskolai könyveket is ingyen kapnak. Minden egyéb nézve készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság és vidéki szülőknek fiaik elhelyezésére szívesen ajánl tisztességes családokat. A helyek megválasztásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra, hogy a tanulók a német és szerb nyelveket otthoni társalgás útján is elsajátíthassák. A felső keresk. iskola igazgatósága.

Talált tárgy. A rendőrségnél egy női kendő van, mint talált tárgy, letétben. Tulajdonosa jelentkezék a rendőrkapitányságnál.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon 161. szám. Kaphatók a következő könyvujdonságok:

Az Athenaeum könyvtár új kötete.
Tolsztoj: Hadzi Hurat 1 90 K
Kaphatók továbbá az összes zenemű új-donságok.

41—100 41

HIRDETÉSEK.

Vendéglő átvétel

Tisztelettel jelentem a mélyen tisztelt közönségnek, hogy a

Maurer-féle vendéglőt,

az úgynevezett

apatini sörcsarnokot

augusztus 1-én átvettem, s mindent elfogok követni, hogy azt a közönség kedvenc helyévé tegyem. Kitűnő magyar konyha, hideg és meleg ételek, frissen csapolt sör, a legjobb minőségű borok állandóan a mélyen tisztelt vendégek rendelkezésére állanak. Gyors és pontos kiszolgálásról gondoskodom. Állandó kosztosokat elfogadok és étkeket házhoz is kiszolgállok.

128-3-1 A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve, vagyok

:- Kiváló tisztelettel :-

MÁTHÉ ANTAL, vendéglős.

1541/1912. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1912. évi Sp. IV. 483. számú végzése következtében dr. Mayer Nándor ügyvéd zombori lekos javára 140 kor. s jár. erejéig 1912. évi július hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, ú. m.: kocsi és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1912. évi V. 941/1. sz. végzése folytán 140 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 60 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban, adós lakásán leendő eszközésére **1912. évi augusztus hó 27-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitéjték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Zombor, 1912. évi augusztus hó 10-én.

STYRUM MÓR,

kir. bír. végrehajtó.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL“

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keverékeerejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jegygyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

1/4 kiló	Diadal pörkölt kávé	1 kor.	25 fillér.
1/4 kiló	Salon Diadal pörkölt kávé	1 kor.	35 fillér.
1/4 kiló	Elite Diadal pörkölt kávé	1 kor.	50 fillér.

127-18-2

Közkedvelté lett!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE**kristálytisza forrásvíz,**mely szénsavas víz ma már szegény és gazdag
legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

Kapható minden fűszerüzletben és étteremben.

Zombori képviselő:

ARNOVLYEVICS DUSÁN kereskedelmi ügynökségénél.

90-104-24

Zombori főraktár:

Makarits István fűszerkereskedésében.„UNIÓ“ jéggyár ZOMBOR, Zöldkert-utca.
Telefonszám: 112.**ÉRTESÍTÉS!**Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelet-
tel értesíteni, miszerint a Zöldkert-utcában fennálló**mű-jéggyárunkat**üzembe helyeztük és a műjeget a gyárban métermázsán-
ként 2 koronáért számítjuk.A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtunk
Zombor, 1912. évi május hó

80-**-28

teljes tisztelettel

AZ „UNIÓ“ JÉGGYÁR.**A zombori első halcsarnok****HIRDETMÉNYE.**

A „Zombori első halcsarnok“ rövid fen-
állása alatt is beigazolta, hogy Zomborban
hőzapot pótol, mert kizárólag egészséges
halakat nyújt a t. vevőközönségnek s ennek
érdekében áldozatot nem kímélve, a bagyadt
halakat eldobja. Hogy azonban a halak ezen
selejtezésével az önköltség nagyobb arányokat
ne öltson s ezzel a halak ne dráguljanak, ér-
tesítjük a t. közönséget, hogy nem esti, hanem
hajnali halfogásból eredő küldemények érke-
nek s így a t. közönség csak reggeli 8 órától
kezdve lesz vízmedencéből fogható élő halakkal
kiszolgálható; míg jégen tartott friss halak bár-
mely időben is rendelkezésére állanak.

Amennyiben pedig, pénteki napon, mint
pl. a vendéglős urak részéről is, az élő halak
korábban igényelték, azok csütörtökön
d. e. 10 óráig a zombori első halcsarnokban
megrendelve, csütörtökön délután 5 órakor
lesznek átvehetők, úgy hogy még az nap meg-
tisztítva s eljégelve, kora hajnalban frissen
elkészíthetők lesznek.

A halárak a halcsarnok ajtaján kifüg-
gesztve olvashatók s kérjük a t. közönséget,
hogy a régie (rezi) dacára is olcsó árakat a
piaci árakkal össze ne vesse, mert a zombori
első halcsarnokban soha sem kerülnek ócska
bara-halak eladásra, hanem mindig csak kizá-
rálag Frigyes főherceg uradalmi halászatából
származó dunai halak, a melyek naponta orvos
által egészségi szempontból megvizsgáltatnak.

A zombori első halcsarnok

(Kígyó-utca, evang. paplak

alatti souterrein üzlethelyiségben.)

124 2-2

Rőfös és fűszerüzletemben egy fiatal segéd
azonnal alkalmazást nyerhet.**Schaffer Ernő,**

127-2-1 vegyeskereskedő

NEMESMILITICS.**TANONCUL**

fiú és leány

a Bácsmegyei Nyomdában

fizetéssel, azonnal felvétetik.

93-26-23

Birtok eladás és bérbeadás.

Kiskunhalason (Pestmegye), a vasútállomástól 4—5 klm., műút
mellett egy **2078**, egy **1000**, egy **600**, egy **450** és több **100**
holdas birtok akár egészben, avagy 10—20 holdas részletekben is
kedvező feltételek mellett

szabad kézből eladó, avagy haszonbérbe adó.

Továbbá: 100 drb 4 éves tinó, 60 drb 2—3 éves üsző, 500 drb
egy éves hizlalásra alkalmas süldő, 50 drb hasas göbe, szintén

olcsó árban azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

TÓTH LAJOSNÁL Kiskunhalason,
Sertés-piac 2. szám.

A föld kitűnő minőségű, megterem bármily veteményt igen bőségesen.